

ALLES OVER "KING LEAR"

Isabelle Schwarz-Gastine, *King Lear* (Clefs Concours –Anglais –Litterature), Neuilly: Editions Atlande, 2008, 223p (ISBN:978-2-350-30-087-0)

Terwijl *Hamlet* zeer lang het iconische Shakespeare-stuk bij uitstek is geweest, is in onze tijd steeds meer *King Lear* het stuk geworden dat op de meest alomvattende wijze tot ons spreekt. De hartverscheurende wreedheid, de verwantschap met het absurdisme, en het gevoel van ondergang dat deze tragedie kenmerkt, zijn enkele factoren die de moderne affiniteit met *Lear* kunnen verklaren. Hoe rijk dit stuk wel is blijkt ook uit de monografie die Isabelle Schwarz-Gastine eraan wijdde.

Deze studie verschijnt in een reeks "Clefs Concours" die duidelijk voor studenten bedoeld is. De auteur stelde zich dus wellicht tot doel een zo volledig mogelijk beeld van de context, de thematiek en de personages van het stuk te schetsen. *King Lear* is zulk een complex stuk en er is al zoveel over gepubliceerd dat dit beslist geen gemakkelijke opgave is. Isabelle Schwarz-Gastine is er evenwel in geslaagd recht te doen aan zowat alle aspecten van het stuk. Vooraf plaatst zij Shakespeares werk stevig in de historische en culturele context. En ook in de daarop volgende hoofdstukken wordt de historische context niet uit het oog verloren.

Uiteraard behandelt Schwarz-Gastine de bronnen. Vooral het oude *Leir*-stuk wordt uitvoerig vergeleken met Shakespeares versie van het verhaal.

De grote thema's van *King Lear* zijn de Natuur op verschillende niveau's, de wanorde in het koninkrijk en in de persoonlijke relaties. Terecht wordt uitvoerig ingegaan op het thema van de waanzin. De auteur laat niet na bij al deze onderwerpen te verwijzen naar de bestaande literatuur. Persoonlijk had ik graag wel wat meer aandacht voor het thema en de beeldspraak van de blindheid gezien.

Bijzonder te appreciëren in een inleiding als deze is de relatief uitvoerige sectie gewijd aan theateropvoeringen en (Franse) vertalingen en adaptaties. In de moderne receptie van *King Lear* blijft de productie van Peter Brook met de Royal Shakespeare Company (1963) een belangrijk sleutelmoment. Brook bracht een Brechtiaanse objectiviteit naar het stuk zodat de standpunten van Lears "slechte" dochters een zekere redelijkheid verwierven. Tegelijkertijd kon hij, geïnspireerd door het geruchtmakende boek van de Poolse criticus Jan Kott, ook absurde elementen naar voren halen. Dat was vooral het geval in de behandeling van de zelfmoordpoging van Gloster en in de rol van de Fool. Gezien het belang van deze productie valt de bespreking ervan nogal summier uit. Dat geldt soms ook voor andere secties, maar dit boek biedt beslist meer dan de klassieke "student's guide" of "Notes".